

1. Čo je to venture kapitál?

Existuje niekoľko definícií venture kapitálu, avšak všetky sa pokúšajú vystihnúť základný poznávací rys, a to synergický efekt, ktorý prináša pôvodcovi podnikateľského zámeru spojenie s venture kapitálom. My uprednostňujeme nasledujúcu definíciu:

Venture kapitál (rizikový alebo rozvojový kapitál) je jednou z oblastí investičného bankovníctva, ktorá sa zaoberá financovaním súkromných rastových podnikov formou navýšenia ich základného imania prostredníctvom kapitálového vstupu do podniku na obmedzenú dobu. Venture kapitál je partnerstvo podnikateľa a investora.

Venture kapitálová investícia totiž nie je len jednorázové poskytnutie financií, ale mnohoročný proces súžitia podnikateľského subjektu s venture kapitálovým investorom, všestranne napomáhajúcim rozvoju spoločnosti a pravidelne monitorujúcim aktuálnu situáciu v spoločnosti. Práve odborné znalosti, ktoré so sebou investor prináša, majú veľakrát pre rozvoj spoločnosti väčší význam, ako samotné investičné prostriedky. Spojenie každodenného pracovného nasadenia tvorcov podnikateľského zámeru so spoluúčasťou venture kapitálového investora na strategických rozhodnutiach spoločnosti môže viesť k nadštandardne vysokému zhodnoteniu prostriedkov.

Jednoducho si teda môžeme definovať venture kapitál ako poskytovanie investícií spoločnostiam, ktoré nie sú verejne obchodovateľné na kapitálovom trhu, a kde rozhodujúca časť návratnosti investícií pochádza z vlastníckych podielov na spoločnostiach, takže závisí na ich budúcej ziskovosti. Podľa tejto definície nie sú za venture kapitál považované napr. investičné fondy operujúce na vznikajúcich burzách alebo v štátoch s vysokým politickým rizikom, ktoré si označenie venture občas prisvojujú.

2. Ako sa odlišuje od ostatných zdrojov financovania?

Od obvyklého spolupodielníka na spoločnosti sa venture kapitálový investor odlišuje svojou snahou zúčastniť sa len na strategickom rozhodovaní a ponechať bežný chod spoločnosti na tvorcov podnikateľského zámeru. Na rozdiel od bánk sa pri poskytovaní financií nerozhoduje podľa záruk a zabezpečenia splatenia vložených prostriedkov, ale predovšetkým podľa atraktívnosti podnikateľského zámeru a schopností jeho tvorcov úspešne zámer realizovať. Obvykle sa venture kapitálový investor stáva menšinovým podielníkom na spoločnosti s právom véta v zásadných rozhodnutiach. Keď spoločnosť neuspéje, potom stráca vložené prostriedky. V prípade úspechu spoločnosti môže jeho menšinový podiel predstavovať aj niekoľkonásobné zhodnotenie investície. Venture kapitálový investor však zarobí len vtedy, keď zarobí aj tvorca podnikateľského zámeru.

Ako u bankových úverov, tak aj u financovania pomocou emisie obligácií nedochádza ku vzniku rozhodovacích právomocí investora. Je len veľmi úzky okruh podnikateľských zámerov, ktoré je možné efektívne financovať emisiou akcií na verejnom trhu. Ide prevažne o rozsiahle investície veľkých spoločností, ktoré majú dlhodobo vybudovanú dobrú povest'. Väčšinou sa pri novej emisii akcií nepredpokladá zmena rozhodujúcich vlastníckych právomocí.

3. Aký je rozdiel medzi úverovým a venture kapitálovým financovaním?

Úvery vystupujú ako cudzí zdroj financovania a splácajú sa podľa dopredu dohodnutého harmonogramu. Za poskytnutie úveru sa platia úroky podľa stanovenej sadzby a spravidla vyžaduje istené aktíva spoločnosti, prípadne osobné ručenie alebo garanciu tretieho subjektu. Nákladové úroky môžu tiež v prvých rokoch negatívne ovplyvňovať rozvojový program. Pri splácaní úveru sa nemení vlastnícka štruktúra. Poskytovateľ úveru obvykle okrem financií nevnáša do spoločnosti ďalší prínos. Úvery môžu byť krátkodobé, strednodobé a dlhodobé, ale dlhodobé úvery sa však získavajú najťažšie.

Venture kapitál posiluje vlastný kapitál firmy. Poskytovateľ venture kapitálu realizuje zisk spravidla až od odpredania svojho podielu a nevyžaduje väčšinou istené aktíva spoločnosti. Pri vstupe investora sa výrazne mení vlastnícka štruktúra spoločnosti. Investor venture kapitálu je podielníkom v spoločnosti, čo mu dáva právo podieľať sa na strategickom riadení. Investor môže do spoločnosti vnášať cenné skúsenosti, kontakty, informácie a tiež môže pomôcť získať úver pre ďalšie kolá financovania rozvoja spoločnosti. Dĺžka trvania investície odpovedá dlhodobým a prípadne strednodobým úverom.

4. Ako je to s financovaním na Slovensku?

Značné rozdiely v preferenciách jednotlivých foriem financovania je možné nájsť i medzi jednotlivými Európskymi štátmi. Situáciu v Slovenskej republike stále charakterizuje výrazný podiel úverového financovania. **Menší záujem zo strany podnikateľov o iné formy financovania (vrátane venture kapitálu)**

vedúce k posilneniu vlastného kapitálu firmy je spôsobený hlavne tým, že sa pri týchto variantoch mení vlastnícka štruktúra. To citlivo vnímajú predovšetkým podnikatelia, ktorí svoju spoločnosť vybudovali prakticky od nuly, prípadne podnikatelia, ktorí získali kontrolu nad spoločnosťou po riskantnom a náročnom privatizačnom procese. V mnohých prípadoch sú investiční manažéri kontaktovaní záujemcami o investície venture kapitálu až v situácii, kedy ostatné možnosti financovania stroskotali a venture kapitál je poslednou núdzovou možnosťou. K tomu dochádza spravidla v situácii, keď firma nemá žiadny voľný majetok, ktorým by mohla ručiť za ďalšie bankové úvery a vlastný kapitál bol už preinvestovaný. V niektorých situáciách je však výber financovania tak obmedzený, že investície venture kapitálu skutočne hrajú významnú rolu.

5. Aké sú možnosti a typy investícií venture kapitálu?

Venture kapitáloví investori sa medzi sebou odlišujú nie len veľkosťou a odvetvovou orientáciou, ale predovšetkým zameraním sa na určité fázy rozvoja spoločností. Sú to najmä tieto typy financovania:

predštartové financovanie (seed capital)

štartové financovanie (start-up capital)

financovanie počiatočného rozvoja (early stage expansion capital)

rozvojové financovanie (expansion capital)

financovanie akvizícií (acquisition capital - MBO, MBI), resp. zmenový kapitál (replacement capital)

prefinancovanie dlhov (debt replacement)

záchranný kapitál (rescue capital)

6. Čím je daná vhodnosť jednotlivých typov financovania?

Vhodnosť jednotlivých typov financovania je daná mnohými faktormi:

- fázou rozvoja spoločnosti, v ktorom sa práve nachádza
- východnou ekonomickou situáciou firmy,
- vlastníckou štruktúrou,
- plánovaným využitím investície.

7. Čo zvažovať pri rozhodovaní sa o spôsobe financovania?

Vyjasnenie odlišností venture kapitálového financovania od iných možností financovania je jednou zo základných otázok v rozhodovaní, kedy sa uchádzať o financovanie týmto spôsobom. Podnikateľ, ktorý zvažuje vstup venture kapitálu do svojej spoločnosti, musí zvažovať, či skutočne zvolil optimálny spôsob financovania. V tuzemskej praxi je najdôležitejšie porovnanie s alternatívou bankových úverov.

Rozhodnutie pre ten ktorý druh financovania teda závisí na konkrétnej východzej situácie spoločnosti. Veľmi zjednodušene je možné tvrdiť, že ak potrebuje podnikateľ prefinancovať projekt, ktorý spoločnosť posunie výrazne dopredu, nevadí mu prítomnosť spoluvlastníka, ktorý mu bude všestranne napomáhať a ak nemá navyše žiadne voľné aktíva pre ručenie úveru, je čas uvažovať o vstupe venture kapitálu.

Ďalším parametrom pri rozhodovaní je i potrebná výška a doba investície. Výška investície je väčšinou obmedzená finančnými kritériami fondov. Veľmi malé investície (pod 5 mil. Sk) sa spravidla poskytujú len výnimočne a to špecializovanými fondmi s určitou formou štátnej podpory. Alternatívou pre podnikateľa môžu byť **obchodní anjeli (business angels)**, bohaté fyzické osoby, pre ktoré je zaujímavý podnikateľský projekt vítanou možnosťou k zhodnoteniu voľných prostriedkov. Väčšina fondov venture kapitálu sa zaujíma o investície nad 40 mil. Sk. Horná hranica v skutočnosti neexistuje, pretože je možné kapitál prípadne "nastavovať" vytvorením syndikátu viacerých fondov venture kapitálu.

8. Aké požiadavky musí spĺňať kvalitný podnikateľský zámer pre financovanie?

Investícia venture kapitálu je často charakterizovaná ako "investícia do zaujímavého projektu a do ľudí,

ktorí za ním stoja". Obvykle sa uvádza, že dobrý podnikateľský zámer pre investovanie venture kapitálu musí spĺňať nasledujúce požiadavky:

- existuje cieľová spoločnosť s pevnou vlastníckou štruktúrou,
- spoločnosť produkuje určitý výrobok alebo poskytuje služby,
- spoločnosť drží určitý podiel na trhu alebo je schopná ho dosiahnuť,
- spoločnosť má oproti svojej konkurencii jasnú komparatívnu výhodu a definuje cestu jeho využitia,
- predkladaný zámer je náležite technicky, legislatívne i personálne zabezpečený,
- existuje presvedčivý a reálny marketingový a finančný plán vychádzajúci z určitej histórie, súčasnosti a perspektív spoločnosti,
- existuje jasná predstava, akou formou bude zámer financovaný a akou formou budú investorovi zabezpečené výnosy.

Ideálny manažérsky tím, ktorý je nositeľom a potenciálnym realizátorom projektu, musí vykazovať:

- schopnosť úspešne riadiť spoločnosť,
- dostatočnú odbornosť v danom odvetví, prípadne schopnosť špecializovaných odborníkov získať,
- dostatočnú znalosť relevantného trhu,
- schopnosť byť stabilný a akcieschopný i v prípade krízových situácií,
- schopnosť jasne deklarovať svoju podnikateľskú víziu,
- schopnosť prezentovať predkladaný podnikateľský zámer,
- schopnosť deklarovať presvedčivý dôvod pre uplatnenie venture kapitálu.

9. Čo je to EBVIS VCE a aké má klient EBVIS VCE šance na úspech?

EBVIS VENTURE CAPITAL EXCHANGE (EBVIS VCE) je produkt orientovaný na výber podnikateľských projektov pre **SLOVAK VENTURE CAPITAL MARKET** a ich financovanie formou vstupu investorov venture kapitálu, prostredníctvom virtuálnej investičnej mapy Slovenska **WEB INVESTMENT MAP OF SLOVAKIA (WIMS)**. Základnou prednosťou tohto produktu je najmä skutočnosť, že systém **EBVIS SLOVENSKO** disponuje vlastnou databázou domácich a zahraničných akreditovaných investorov venture kapitálu, ktorí svoje investičné príležitosti nachádzajú práve prostredníctvom **WIMS**.

EBVIS VENTURE CAPITAL A.S. v súčasnosti predkladá aktuálnu ponuku investičných príležitostí v Slovenskej republike inštitucionálnym a súkromným ("anjelským") domácim a zahraničným investorom. Rokovania s investormi, ktorých ponuka oslovila, sú vedené cielene práve z hľadiska odvetvia, štádia a výšky investícií, či regiónu. Komplexnosť a šírka investorskej základne umožňuje uspokojiť postupne väčšinu kvalitných podnikateľských projektov.

Základom úspechu žiadateľa o získanie potrebných finančných prostriedkov od kapitálového investora je predovšetkým dobre pripravený a reálny podnikateľský podnikateľský projekt. Kvalitných podnikateľských zámerov, alebo už pripravených podnikateľských projektov, ktoré spĺňujú požadované kritériá investorov je však zatiaľ na Slovensku veľmi málo. Štatistika hovorí, že z celkového počtu v Slovenskej republike klientmi predložených a vyhodnotených podnikateľských projektov, maximálne 3 až 5 percent podnikateľských projektov vyhovuje stanoveným kritériám pre získanie finančných prostriedkov, resp. investora venture kapitálu.

Klientom, ktorých projekty prešli výberovým konaním a získali požadovaný EBVIS Rating, je pri plnom zvládnutí celej procedúry investičného procesu garantovaný vstup kapitálového investora.

Pri stálej nedostupnosti úverov od komerčných bánk v Slovenskej republike, ale najmä neschopnosti podnikateľov poskytnúť banke oproti úveru adekvátne ručenie, je financovanie podnikateľských

Predvstupové nástroje

Vzhľadom na skutočnosť, že z troch predvstupových programov skončí PHARE ako prvé, urýchlene si o ňom povieme dnes všetky základné informácie. Pripomínam, že Grantové schémy programu PHARE sú vypísané práve teraz a naposledy. V budúcom roku by mala Slovenská republika už prejsť na podporu zo Štrukturálnych fondov.

Zdroje programu sa rozdeľujú nasledovne: 30 % na budovanie inštitúcií a 70 % na investície. Tento pomer je indikatívny (nie nárokovateľný) a založený hlavne na posúdení potrieb a absorpčnej kapacity príjemcu pomoci, osobitne v oblasti budovania inštitúcií.

Budovanie inštitúcií

Budovanie inštitúcií má za cieľ posilniť inštitucionálnu a administratívnu kapacitu Slovenskej republiky, ktorá je jednou z kľúčových požiadaviek pre vstup do EÚ. Aktivity budovania inštitúcií sa zameriavajú na centrálnu, regionálnu a lokálnu úroveň verejnej správy.

Pomoc PHARE v oblasti budovania inštitúcií sa zameria na:

- pomoc pri implementácii Acquis communautaire a pri príprave na politiku EÚ v oblasti zabezpečenia ekonomickej a sociálnej súdržnosti formou Štrukturálnych fondov EÚ,
- pomoc pri plnení Kodanských kritérií (pre vládne aj mimovládne organizácie).

Finančná pomoc sa poskytuje najmä vládnym a mimovládnym organizáciám zabezpečujúcim fungovanie demokracie, dodržiavanie ľudských práv a práv menšín, a samosprávnym združeniam na podporu reformy verejnej správy.

Hlavným nástrojom budovania inštitúcií relevantných pre acquis je tzv. twinning po anglicky, (jumelage po francúzsky) obe značia odbornú pomoc úradníkov a odborníkov z členských krajín EÚ rezortným kolegom na Slovensku. Voľne by sa to dalo preložiť ako družba.

Prijímajúce inštitúcie na Slovensku sa spolupodieľajú na nákladoch súvisiacich so zabezpečením projektu, a to nepeňažne, ako aj v rámci svojich rozpočtov.

Program PHARE:

- Umožňuje twinning medzi ministerstvami, profesionálnymi organizáciami, orgánmi miestnej samosprávy, a to hlavne prostredníctvom dočasného pôsobenia úradníkov z členských krajín EÚ v prijímateľských inštitúciách kandidátskych krajín,
- poskytuje špecializovanú odbornú pomoc pri realizácii prijatia acquis,
- pomáha pri zabezpečovaní školení verejnej správy na centrálnej aj (v budúcnosti) regionálnej úrovni.

Twinning dopĺňajú ďalšie nástroje, akými sú:

- Účasť v komunitných programoch t. j. takých, ktoré sú priamo riadené Európskou komisiou z Bruselu,
- účasť v rôznych orgánoch spoločenstva - pomoc PHARE kryje časť nákladov
- opatrenia na posilnenie občianskej spoločnosti pre vládne aj mimovládne organizácie.

Odporúčaná veľkosť projektu v oblasti budovania inštitúcií je minimálne 2 MEUR (milióny eur), pričom toto pravidlo sa pružne aplikuje hlavne pre projekty odbornej pomoci, vrátane účasti v komunitných programoch.

Investície

Investície na posilnenie regulačnej infraštruktúry na dosiahnutie súladu s normami a štandardmi EÚ. Investície smerujú do programov, ktoré môžu byť spojené s budovaním inštitúcií (napr. testovacie a laboratórne vybavenie, vybavenie potrebné v oblasti spravodlivosti a vnútra), alebo investície do účasti na komunitných programoch.

Investície na dosiahnutie ekonomickej a sociálnej súdržnosti. Cieľom investícií do ekonomickej a sociálnej súdržnosti je zredukovanie rozdielov medzi jednotlivými regiónmi SR a medzi regiónmi SR a EÚ, v súlade s cieľom 1 štrukturálnych fondov - pomoc zaostávajúcim

regiónom. Tieto investície majú nasledovné ciele:

- Zvýšenie aktivity produktívneho sektora formou opatrení, ktoré majú za cieľ diverzifikáciu hospodárstva, rozvoj súkromného podnikania a reštrukturalizáciu a modernizáciu priemyslu,
- posilnenie kapacity ľudských zdrojov formou zlepšenia zamestnanosti, pomoci pri adaptácii podnikov a ich zamestnancov a posilňovania rovnakých príležitostí pre mužov a ženy,
- zlepšenie infraštruktúry súvisiacej s ekonomikou.

Investície do oblasti dopravy, životného prostredia alebo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka je možné financovať z programu PHARE iba v prípade, ak sú neoddeliteľnou časťou rozvojového programu príslušného regiónu.

Podpora malých a stredných podnikov je navyše zabezpečovaná aj celoplošne, v rámci viacnárodného programu pre malé a stredné podniky (SME Finance Facility).

Všetky investičné projekty musia spĺňať nasledujúce princípy:

- *Katalytický* - pomoc PHARE má iniciovať aktivity zamerané na vstup SR do EÚ, ktoré by inak neboli realizované alebo by boli realizované s veľkým časovým oneskorením,
- *spolufinancovania* - všetky investičné projekty musia byť zo strany štátneho rozpočtu spolufinancované minimálne vo výške 25 %,
- *navýšenia* - pomoc PHARE nesmie nahrádzať financovanie z iných zdrojov ,
- *pripravenosti a veľkosti* - projekty môžu byť podporené iba v prípade úplnej pripravenosti (kompletná technická dokumentácia, všetky zákonom stanovené povolenia, finančné krytie). Doporučená veľkosť projektu je 2 MEUR,
- *udržateľnosti* - všetky projekty musia zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj, ekonomický a environmentálny, aj po ukončení spolufinancovania prostriedkami PHARE, a musia byť v súlade so sektorovými politikami EÚ,
- *súťaže* - všetky financované aktivity musia dodržiavať podmienky pre

hospodársku súťaž a štátnu pomoc, zakotvené v Európskych dohodách.

V prvých rokoch programovania bolo PHARE zamerané na podporu procesu ekonomickej transformácie a inštitucionálnych reforiem v asociovaných krajinách. S postupom procesu transformácie sa obsah programu rozšíril a začal adresovať dlhodobejší rozvoj ekonomiky a investičných potrieb. Počas tohto obdobia bola pomoc PHARE podľa princípu demand-driven, tzn. riadená dopytom: asociované krajiny boli hlavnou silou formujúcou programovanie.

Súčasným prvoradým zámerom PHARE je pomôcť desiatim pridruženým krajinám v príprave na členstvo v EÚ. Program je preto accession-driven, tzn. riadený vstupom. Sústreďuje sa na obmedzený počet priorít vymedzených v Partnerstve pre vstup, a ktoré sú v súlade s Kodanskými kritériami.

ŠTRUKTÚRA PROGRAMU PHARE

Program PHARE je zapojený do viacerých oblastí ekonomického a spoločenského života. Vzhľadom na svoj široký záber je žiadúce, aby bol istým spôsobom systematizovaný. Rozčleňuje sa do niekoľkých kategórií:

Národný program

Program cezhraničnej spolupráce

Komunitné programy

Multilaterálne / horizontálne programy

Špecializované programy

Národný program PHARE

Národný program je determinovaný širokým rozmerom čiastkových projektov, pridelených určitým rezortom. Financuje prioritné oblasti danej ekonomiky na základe schváleného Finančného memoranda. Jeho povaha sa každoročne modifikuje. Predstavuje dominantnú časť pomoci PHARE.

Národné programy PHARE boli zamerané na projekty v nasledovných prioritných oblastiach:

vnútorný trh, poľnohospodárstvo, zamestnanosť a sociálne veci, spravodlivosť a vnútorné veci, ekonomická a sociálna súdržnosť (kohézia), životné prostredie, energetika, doprava posilnenie administratívnej a sudcovskej kapacity, posilnenie administratívnej kapacity manažmentu a kontroly fondov EÚ.

Program cezhraničnej spolupráce (CBC - Cross-border co-operation)

Program vznikol z podnetu Európskej komisie v roku 1994 a je zameraný na posilnenie infraštruktúry, hospodársky rozvoj, ochranu životného prostredia menšie aktivity určené na nadviazanie a zlepšenie kontaktov medzi obyvateľmi prihraničných regiónov. Cezhraničná spolupráca sa v Slovenskej republike od roku 2000 realizuje formou dvojstranných programov s Rakúskom, Českou republikou, Poľskom a Maďarskom.

Priority financovania a aktivity, ktoré je možné financovať v rámci programu CBC sú stanovené v niekoľkých základných dokumentoch, ktorými sa riadi realizácia celého programu. Vzhľadom na to, že program cezhraničnej spolupráce spadá pod program PHARE, riadi sa Smernicami pre implementáciu programu PHARE v kandidátskych krajinách EÚ.

Základným kritériom, ktoré musí spĺňať každý projekt v rámci programu CBC, je výsledný cezhraničný dopad.

Financovanie aktivít sa v rámci programu CBC delí na dve skupiny, pre ktoré platia rôzne kritériá a rôzne priority financovania:

- Investičné aktivity veľkého rozsahu,
- Fond malých projektov Cezhraničnej spolupráce:
 - *investičné aktivity menšieho rozsahu,*
 - *malé neinvestičné aktivity sústredené na rozvoj vzťahov medzi obyvateľmi prihraničných regiónov - aktivity „Ľudia ľuďom“.*

Investičné projekty veľkého rozsahu Cezhraničnej spolupráce:

V rámci týchto projektov je možné financovať a realizovať nasledovné prioritné úseky:

Opatrenia na zlepšenie infraštruktúry v oblasti prístupových ciest a spojenia v regiónoch:

- *Zlepšenie prístupu k transeurópskym komunikáciám;*
- *zlepšenie spojenia medzi jednotlivými regiónmi na oboch stranách hraníc;*

Rozvoj regionálnej komunikácie prostredníctvom využívania informačných technológií.

Opatrenia zamerané na ochranu životného prostredia:

- *Spoločenský rozvoj ochrany životného prostredia v rámci Národných parkov;*
- *zlepšenie kvality ovzdušia (plynofikácia, rekonštrukcia vykurovacích systémov);*
- *využívanie obnoviteľných zdrojov energie;*
- *využívanie technológií zameraných na trvalo udržateľnú ochranu životného prostredia.*

Ekonomická spolupráca:

- *Výstavba priemyselných parkov a podnikateľských inkubátorov.*

Každý projekt predkladaný na financovanie musí spĺňať náležité kritériá:

- *Súlad s uvedenými prioritami a aktivitami financovania investičných projektov v rámci programu CBC;*
- *každý projekt musí byť spolufinancovaný z vlastných zdrojov prijímateľa čiastkou, ktorá tvorí minimálne 25 % z celkového rozpočtu projektu. Časť týchto prostriedkov môže byť vo forme nepeňažných majetkových vkladov (budovy, pozemky), nemala by ale presiahnuť tretinu celkového objemu spolufinancovania;*
- *Prijímateľmi projektov môžu byť obce, mestá, združenia miest a obcí, obchodné komory a iné rozpočtové a neziskové organizácie.*

Z prostriedkov PHARE CBC sa nedajú realizovať komerčné projekty zamerané na priamu tvorbu zisku. To znamená, že podnikateľské subjekty a ziskové organizácie nemôžu predkladať projekty v rámci programu CBC.

Fond malých projektov Cezhraničnej spolupráce:

Z rozpočtu prideleného na tento fond je možné financovať dva druhy aktivít:

- Investičné aktivity menšieho rozsahu,
- malé neinvestičné aktivity koncentrované na rozvoj vzťahov medzi obyvateľmi prihraničných regiónov - aktivity „Ľudia ľuďom“.

Investičné projekty menšieho rozsahu

Z Fondu malých projektov sa realizujú aj malé infraštruktúrne projekty.

Okrem minimálnej veľkosti príspevku platia pre tieto aktivity rovnaké kritériá ako pre iné investičné projekty. Každoročne je však možné pre príslušnú hranicu financovať maximálne dva takéto projekty, v závislosti od rozpočtu pre Fond malých projektov.

Malé neinvestičné projekty sústredené na rozvoj vzťahov medzi obyvateľmi prihraničných regiónov - aktivity „Ľudia ľuďom“

Zmyslom podpory týchto projektov je rozšírenie poľa pôsobnosti programu Cezhraničnej spolupráce PHARE, povzbudenie miestnej angažovanosti, informovanosti a umožnenie implementácie aktivít malého rozmeru, ktoré môžu tvoriť základ pre väčšie projekty cezhraničnej spolupráce.

Neinvestičné aktivity, ktoré sú vhodné na podporu v rámci Fondu malých projektov:

- *Kultúrne výmeny* - stretnutia a výmeny medzi mládežou; umelecké a športové aktivity; ľudové slávnosti a podobné aktivity s dôrazom na vytvorenie tradícií a dlhodobej spolupráce;
- *miestna demokracia* - aktivity, ktoré pomáhajú vytvárať a zintenzívňovať znalosti organizačných štruktúr v miestnej a regionálnej verejnej správe a iných súčasti demokratickej spoločnosti (obchodné komory, obchodné združenia, odbory, mimovládne organizácie, atď.) ako sú kurzy, poskytovanie informácií, výmenné návštevy, školenia pre prípravu projektov a pod.,
- *Ľudské zdroje* - podpora je umožnená rôznym účastníckym skupinám, vzdelávacím a školiacim organizáciám na obidvoch stranách hranice na

spoločenské vzdelávacie účely: spolupráca medzi univerzitami, formálne inštruktáže, krátkodobé kurzy, jazykové kurzy uľahčujúce cezhraničnú spoluprácu, výmena know-how a skúseností v oblasti vzdelávania na rôznych úrovniach (inštitúty ďalšieho vzdelávania, stredné odborné školy a učilišťa, základné školy) atď.,

- *plánovacie a rozvojové štúdié* - projekty vytvárajúce predpoklady pre spoločné plánovanie v hraničnom regióne, napr. tvorba spoločných princípov a cieľov pre rozvoj hraničnej oblasti, vytváranie rámca spoločných výskumných programov, riešenie problémov životného prostredia a ochrany prírody, vytváranie spoločných stratégií regionálneho rozvoja v hraničnej oblasti;

- *ekonomický rozvoj a turizmus* - podpora malých projektov zameraných na posilnenie ekonomickej základne hraničného regiónu, t.j. návrhy na rozvoj malého podnikania, výstavy a reklamné podujatia, turistika, vrátane poskytovania informácií, publikovania viacjazyčných materiálov propagujúcich región, značenia turistických ciest a atrakcií ak sa jasne dokáže cezhraničná súvislosť (napr. ak je projekt súčasťou siete peších hraničných prechodov);

- *životné prostredie* - projekty zamerané na špecifické problémy prostredia regiónu, ako sú príprava štúdií, hodnotenie problémov, environmentálne školenia, aktivity zamerané na zvýšenie verejného environmentálneho vedomia a pod.

Žiadosť o príspevok si môžu žiadať akékoľvek neziskové organizácie pôsobiace v regióne príslušnom pre konkrétny dvojstranný program cezhraničnej spolupráce. V zásade sú to nasledovné subjekty:

Mestá a okresy daného hraničného regiónu, orgány okresnej úrovne, združenia právnických subjektov (napr. Euroregióny), organizácie založené a prevádzkované obcami, profesné komory (napr. obchodné, ekonomické a poľnohospodárske), univerzity, školy, nadácie, verejnoprospešné spoločnosti, občianske združenia a mimovládne organizácie.

Ziskové organizácie a súkromné osoby nemôžu získať podporu z Fondu malých projektov cezhraničnej spolupráce PHARE.

Veľkosť príspevku PHARE pre neinvestičné aktivity Fondu malých projektov sa pohybuje v rozmedzí 1000 - 50 000 €. Prijímateľ projektu musí projekt spolufinancovať finančnou čiastkou (nie majetkovým vkladom) minimálne 10 % z celkového rozpočtu projektu, nie 10 % z príspevku PHARE.

Organizácia programu PHARE

Celkový rozpočet programu PHARE je stanovený rozpočtovými orgánmi Európskej únie, Európskym parlamentom a Radou Európskej únie. Na základe odsúhlasených pravidiel rozhoduje Európska komisia o tom, koľko prostriedkov dostane každá asociovaná krajina na daný rok. Na základe takto vyčlenenej sumy začínajú jednotlivé asociované krajiny proces prípravy a vyjednávania o konkrétnych programoch. Samotnú realizáciu programu PHARE možno rozdeliť do dvoch základných, relatívne samostatných etáp:

- Proces programovania a
- proces implementácie.

Pripomíname, že v súčasnosti je v rámci programu PHARE vypísaná súťaž o podporu projektov vo forme nasledujúcich grantových schém:

- Grantová schéma rozvoja ľudských zdrojov prostredníctvom preventívnych a individuálnych opatrení pre nezamestnaných SR010702
- Grantová schéma pre rozvoja inovácií a technológií - INTEG pre Program cezhraničnej spolupráce Slovensko - Rakúsko
- Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu - TDGS
- Grantová schéma rozvoja priemyslu - IDGS
- Grantová schéma miestneho a regionálneho rozvoja
- Subkontrakčné veľtrhy a výstavy v krajinách EÚ v roku 2003

Detaily k týmto schémam sa nachádzajú na internetových adresách:

www.build.gov.sk pre prvú a piatu schému, www.nadsme.sk pre zostávajúce štyri.

Okrem týchto grantových schém na rozvoj podľa Cieľov 1 až 3 je momentálne možnosť uchádzať sa aj o podporu na obnovu kultúrneho

dedičstva v rámci programu Európskej únie **Kultúra 2000**. Je to komunitný program Európskej únie špeciálne zameraný na umenie a kultúru. Bol prijatý 14. 2. 2000 Európskym parlamentom a Radou ministrov na základe rozhodnutia č. 508/2000/ES. Bol stanovený na obdobie piatich rokov so začiatkom 1. 1. 2000. Pre program bol stanovený rozpočet 167 miliónov eur (7181 Mld. Sk) a je každoročne aktualizovaný výzvou na podávanie návrhov.

Cieľom programu je podpora a rozvoj spoločného kultúrneho priestoru medzi európskymi krajinami, v rámci ktorého by sa mal:

- Podporovať kultúrny dialóg,
- podporovať tvorivosť a medzinárodné šírenie kultúry,
- rozvíjať nové formy kultúrneho prejavu,
- rozvíjať spoločné kultúrne dedičstvo,
- zlepšiť prístup občanov EÚ ku kultúre,
- vytvoriť príležitosti pre mladých a sociálne znevýhodnených občanov.

Detaily k tejto výzve je možné získať z adresy Ministerstva kultúry SR (www.cult.gov.sk) alebo ešte lepšie na adrese špecializovaného Kultúrneho kontaktného bodu - www.ccp.sk

**Tabuľka predpokladaného toku financií
v rámci predvstupových nástrojov
v budúcom roku**

Očakávané príjmy SR z predvstupových fondov ES v roku 2004
vypracované na základe odhadov MF SR v mil. Sk

Rok:	2004
ISPA	3214
SAPARD	1596
PHARE	2718
Predvstupové fondy spolu	7528

Spolufinancovanie predvstupovej pomoci ES zo štátneho rozpočtu v roku 2004 vypracované na základe odhadov MF SR v miliónoch slovenských korún.

Rok:	2004
ISPA	2528
SAPARD	56
PHARE	1303
Predvstupové fondy spolu	3887

Spolu 11 miliárd, 415 miliónov slovenských korún

Aproximácia práva

V súčasnosti malé a stredné podnikanie (MSP) dosiahlo v niektorých parametroch, ako je podiel na HDP a podiel na zamestnanosti výsledky blížiace sa k stavu v štátoch Európskej únie (ďalej EÚ). Na Slovensku sa MSP podieľajú na HDP cca 58% a zamestnanosti cca 60%. V EÚ sa MSP podieľajú na HDP cca 60% a na zamestnanosti cca 66%.

Právne prostredie pre oblasť malého a stredného podnikania v Slovenskej republike upravuje :

Zákon č. 231/1999 o štátnej pomoci
Obchodný zákonník č. 513/1991
Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) č. 455/1991

Zlepšenie prístupu ku kapitálu a posilnenie podpornej infraštruktúry je riešené v **zákone o štátnej pomoci č. 231/1999**, ktorý je účinný od 1.1.2000. Zákon konkrétne vymedzuje formy a druhy štátnej pomoci pre podnikateľskú sféru. V zmysle zákona o štátnej pomoci sa realizácia zákona bude uskutočňovať prostredníctvom Úradu pre štátnu pomoc.

V zákone o štátnej pomoci je nanovo definovaná aj kategorizácia MSP. Táto je úplne zhodná s odporúčaním Európskej komisie č.96/280/EC z 3. apríla 1996, ktorá sa týka malých a stredných podnikov. Kategorizácia MSP je podrobne rozvedená v Zozname A (List A) pre bilaterálny screening, ktorý sa uskutočnil dňa 4. 3. 1999 v Bruseli.. Týmto došlo k plnej harmonizácii definície MSP v Slovenskej republike a EÚ.

K zjednodušeniu legislatívy a administratívnej náročnosti MSP prispel **zákon o daniach z príjmov č. 366/99** účinný od 1.1. 2000 tým, že sa znížili sadzby daňového zaťaženia a vymedzený okruh podnikateľov môže platiť paušálnu daň (lump tax) bez nutnosti spracovávania účtovníctva. Podnikateľovi, ktorý začal svoju činnosť od 1.1. 2000, sa poskytne 100% úľava na paušálnej dani počas prvých dvoch rokov a 50% úľava v treťom roku činnosti.

Prijatím zákona č.366/99 bol vstup zahraničných investícií zatraktívnený znížením dane z príjmu, ak podiel zahraničného investora je minimálne 75% a výška investície dosahuje 5mil. Eur., 2,5mil. Eur. alebo 1,5mil. Eur. podľa kritérií citovaných v tomto zákone.

Existujúce administratívne štruktúry

Gestorom za sektor malého a stredného podnikania je **Ministerstvo hospodárstva**, ktoré prostredníctvom Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania realizuje aktivity v oblasti podpory MSP.

Založenie **Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP)**, ako aj siete **Regionálnych a poradenských informačných centier (RPIC)** a **Podnikateľských a inovačných centier (BIC)** v roku 1993 bolo uskutočnením základného inštitucionálneho nástroja podpory a rozvoja MSP tak, ako bol navrhnutý v **Programu komplexnej podpory MSP**. Nosnou myšlienkou bolo založenie inštitúcie (s príslušnou sieťou RPIC/BIC po celej SR), ktorej úlohou je koordinácia všetkých aktivít na podporu malého a stredného podnikania na medzinárodnej, národnej a lokálnej úrovni. Koordinuje aktivity zamerané na podporu rozvoja MSP a plní funkciu komplexného informačného centra pre podnikateľov, organizátora vzdelávacích a poradenských programov a realizátora širokého spektra finančných podporných programov pre MSP.

V roku 1996 bol zriadený **Fond na podporu zahraničného obchodu** (Foreign Trade Support Fund - FTSF) (www.fpzo.sk) ako neštátny účelový fond. Prispieva k rozvoju zahranično-obchodných vzťahov najmä v oblasti exportu a v prospech predovšetkým malých a stredných podnikateľov. Fond združuje prostriedky podnikateľskej sféry a príspevok zo štátneho rozpočtu na podporu zahraničného obchodu na princípe solidarity.

V októbri 1999 Fond na podporu zahraničného obchodu zriadil databázu **WIC (Web informačné centrum)**, ktorá plní úlohu komunikačného kanálu medzi zahraničnými teritóriami (delegatúrami Slovenskej republiky) a slovenskými exportermi. Poskytuje informácie o teritóriách, o dopyte na tovar potencionálnym exportérom a informácie o verejných súťažiach. Tento informačný systém dokáže automaticky spárovať dopyty a ponuky medzi slovenským a zahraničným podnikom. Fond prepláti prístup do WIC systému na jeden rok pre 4000 MSP.

NARMSP spracováva každoročne **Správu o stave MSP**, ktorá obsahuje dostupné štatistiky týkajúce sa MSP, aktuálne formy podpory MSP a návrhy opatrení na rozvoj MSP. Správa o stave MSP sa zasiela zahraničným partnerským organizáciám a na požiadanie je k dispozícii Európskej komisii v anglickom jazyku.

Rada vlády pre malé a stredné podniky bola zriadená v roku 1999. Bola založená ako poradný orgán vlády, ktorého úlohou je koordinovať podporu MSP na úrovni orgánov vlády. V Rade sú zastúpené ekonomické ministerstvá vlády, parlament ako aj združenia podnikateľov a inštitúcií zaoberajúcich sa podporou MSP. Cieľom Rady je zabezpečiť zjednodušenie legislatívy a administratívneho prostredia pre MSP na Slovensku.

Príspevkové programy na podporu malého a stredného podnikania a záručné programy sa realizujú prostredníctvom **Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, š.p.ú. (SZRB)**, vrátane záručného programu NARMSP financovaného Programom PHARE. SZRB realizuje podporu podnikateľských subjektov 13 záručnými programami. Záruku je možné poskytnúť do výšky 85 % istiny úveru.

Exportno-importná banka bola založená dňa 1. júla 1997 na základe zákona NR SR č.80/97. EXIMBANKA podporuje vývozné a dovozné aktivity vývozcov a dovozcov financovaním vývozných úverov so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť tuzemských výrobkov a podporiť vzájomnú hospodársku výmenu Slovenskej republiky so zahraničím. Od 1.1. 2000 EXIMBANKA rozšírila objem financovania v špeciálnom programe navrhnutom pre MSP.

Slovenská republika vstúpila do 3. viacročného programu pre MSP v EÚ v roku 1999. V súčasnosti je SR zapojená do dvoch programov:

- **Korešpondenčné Euro-Info Centrum** - aktivity korešpondenčných Euro-Info Centier (EICC) v Bratislave a Prešove spočívajú v informačnom zabezpečení malých a stredných podnikov, ďalej v činnosti systémov na sprostredkovanie spolupráce domácich a zahraničných podnikateľských subjektov, v organizácii a podpore účasti slovenských podnikov na odborných podujatiach tak v

zahraničí, ako aj doma a v monitoringu podnikateľského prostredia.

· **Remeslá a malé podniky** – podpora podnikateľského ducha na stredných školách spolupracou medzi vzdelávacími inštitúciami reprezentujúcimi remeslá a sektor malého podnikania.

Krátkodobé priority

Pri realizácii podporných programov pre malé a stredné podniky postupovať v zmysle nového zákona č. 231/1999 o štátnej pomoci

- Realizovať štátne programy zabezpečujúce strednodobé priority v rozsahu finančných prostriedkov pre rok 2000
- Podporovať oblasť priemyselnej výroby, výrobných služieb a cestovného ruchu prostredníctvom fondu rizikového kapitálu Seed Capital, s.r.o.

Strednodobé priority

Upevnenie postavenia MSP a stimulácia ich rastu

Štátny program 1: Podporný úverový program - podporný úverový program je určený malým a stredným podnikateľom, zamestnávajúcim do 250 zamestnancov, ktorí podnikajú v oblasti výroby, remesiel, služieb a aktívneho cestovného ruchu. Podnikatelia, ktorí spĺňajú kritériá programu, môžu požiadať o poskytnutie úveru v maximálnej výške 5 mil.Sk s dobou splatnosti 5 rokov. Úroková sadzba je 11,3 %. Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 600mil. Sk(200mil.-ŠR, 200mil.-PHARE, 200mil. komerčné banky).

- **Štátny program 2:** Mikropôžičková schéma - program je určený malým podnikateľom-mikropodnikateľom zamestnávajúcim do 10 pracovníkov. Hlavným cieľom programu je riešiť problém prístupu malých podnikateľov v regiónoch k malým úverom. Maximálna výška pôžičky je 500 000 Sk, minimálna 50 000 Sk s lehotou splatnosti do troch rokov. Úroková sadzba je 11,3 %. Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 39 mil. Sk.

- **Štátny program 3:** Poradenské služby pre MSP – NARMSP poskytuje poradenské služby MSP prostredníctvom siete 12 regionálnych poradenských a informačných centier(RPIC), 4 podnikateľských a inovačných centier(BIC), ktoré poskytujú začínajúcim a existujúcim podnikateľom komplexnú odbornú poradenskú činnosť vo všetkých oblastiach, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti.

Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 14 mil. Sk.

V uvedených štátnych programoch sa predpokladá pokračovanie aj v rokoch 2001-2002.

· Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP

Štátny program 4: Program transferu technológií, 2. a 3. etapa – cieľom programu je vytvorenie efektívneho mechanizmu pre podporu vývoja a uplatnenia progresívnych technológií, ktoré rešpektujú environmentálne kritériá. Súčasťou projektu je aj vybudovanie informačného systému, ktorý bude zabezpečovať informovanosť o existencii a dostupnosti inovatívnych technológií, ako aj o najnovšom stave vývoja v jednotlivých oblastiach.

Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 5mil.Sk.

Štátny program 5: Program implementácie systému riadenia kvality – cieľom programu je zvýšenie kvality výrobkov a služieb v sektore malých a stredných podnikov a nárast počtu malých a stredných podnikov certifikovaných podľa noriem ISO 9000.

Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 5mil. Sk.

Seed Capital, s. r. o. - fond rizikového kapitálu je 100% dcérska spoločnosť NARMSP. Cieľom programu je umožniť vznik a rozvoj nových malých a stredných podnikov a rozvinúť činnosť existujúcich podnikov. Pri investovaní sú preferované inováčné projekty z oblasti priemyselnej výroby, výrobných služieb a aktívneho cestovného ruchu.

Pre rok 2000 sa počíta s objemom finančných prostriedkov vo výške 42 mil. Sk.

V štátnych programoch sa predpokladá pokračovanie aj v rokoch 2001-2002.

Urýchlenie internacionalizácie a prienik na nové trhy

Subkontrakčná burza Slovenska (SBS) poskytuje zahraničným firmám - na základe ich kooperačných požiadaviek - presné informácie a služby na vysokej úrovni hlavne pri hľadaní a identifikovaní vhodných partnerov pre výrobnú a obchodnú kooperáciu.

TIPS(Technological and trade promotion system) - je projekt v rámci programu Európskej únie. TIPS vytvára medzinárodnú informačnú sieť v oblasti obchodu, výroby, technológií a investícií. Jeho hlavným zámerom je podporiť rozvoj malého a stredného podnikania.

Národná Web stránka o MSP (www.nadsme.sk)(1998) - NARMSP zriadila internetové pracovisko a sprístupnila Web stránku, ktorá umožňuje záujemcom o podnikanie získať obsiahle informácie o podpore MSP na Slovensku a v internetovom pracovisku vyhľadávať ponuky na spoluprácu.

Administratívne potreby

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania predložila ministerstvu hospodárstva návrh na vybudovanie Centra pre výskum prostredia MSP. Zriadenie takého centra pri Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania umožní poskytovať relevantné údaje za oblasť MSP na Slovensku pre potreby EÚ.

Národná agentúra, ako národné centrum pre koordináciu všetkých druhov podpory pre MSP, monitorovanie podnikateľského prostredia a vývoja MSP, potrebuje spoľahlivú informačnú základňu pre predkladanie návrhov na zlepšenie podnikateľského prostredia, tvorbu prognóz a vyhodnocovanie prijatých opatrení pre vládu a taktiež pre poskytovanie relevantných údajov z oblasti MSP pre medzinárodné inštitúcie (EÚ, OECD, UNIDO a pod.).

Po dobudovaní Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania o navrhované centrum nebude potrebné zriaďovať žiadne nové inštitúcie v oblasti MSP pre zabezpečovanie kompatibility s EÚ. Návrh na vybudovanie Centra bol predložený v rámci budovania inštitúcií do programu Phare-COP 2000.

Finančné potreby

Financovanie podpory MSP plne zapadá do celkového kontextu štátnych rozpočtových výdavkov. Problémom naďalej však zostáva dostatočný objem zdrojov pre túto oblasť.

Požiadavky na finančné zabezpečenie rozpracovaných priorit a vybudovanie Centra pre výskum prostredia sú každoročne upresňované a predkladané vláde a parlamentu. V štátnom rozpočte pre rok 2000 je vyčlenené pre schválené štátne programy 225 mil. Sk.

Pri špecifikovaní zdrojov z programu PHARE sa pre roky 2000-2002 vychádza z disponibilných zdrojov zostatku COP 97 a COP 99 (SME) a v prípade schválenia projektu "Centrum pre výskum prostredia MSP" z COP 2000.

Štátne podporné programy	Finančné	potreby v mil.	Sk v rokoch	2000, 2001 a	2002	
	2000	2000	2001	2001	2002	2002
	ŠR	PHARE	ŠR	PHARE	ŠR	PHARE
Podporný úverový program	200	200	*	*	*	*
Mikropôžičková schéma	9	30	30	26	30	20
Poradenské služby	5	9	8	9	8	9
Program transferu technológií	5	-	5	-	5	-
Program implementácie systému riadenia kvality	5	-	5	-	5	-
Seed Capital-rizikový kapitál	-	42	40	-	40	-

Prostriedky pre	inštitucionálne	zabezpečenie				
Centrum pre výskum prostredia MSP	-	12,6**	8,4**	25,2**	4,2**	12,6**

* vzhľadom na akumulovaný kapitál sa v rokoch 2001-2002 bude tento program realizovať z revolvingu.

** údaje sú aktuálne len v prípade zaradenia vybudovania Centra do COP 2000.

(SITA, II) 0004060148

[EÚ - SR: Kapitola 16 - Malé a stredné podnikanie](#)

<http://www.sita.sk/www/guest.nsf/validating?ReadForm&412568B900401BFDC12565A3004A558F>

BRATISLAVA (SITA) - Podporný úverový program

**Tento podporný program vyhlasuje Ministerstvo hospodárstva SR
na základe uznesenia vlády č. 701/2002**

A. Predmet a účel podpory

Predmetom Podporného úverového programu (PÚP) je možnosť získania úverových zdrojov na založenie alebo rozvoj malých alebo stredných podnikov za výhodnejších podmienok.

Účelom podpory je posilnenie postavenia malých a stredných podnikateľov, podpora ich ďalšieho rozvoja a zvýšenie, resp. udržanie zamestnanosti.

B. Príjemca podpory

Príjemcami podpory môžu byť malí a strední podnikatelia v zmysle § 10, ods. 1. zákona NR SR č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení zákona č. 434/2001 Z. z., príp. neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“).

C. Forma a rozsah podpory

Formou podpory je pomoc poskytovaná prostredníctvom zvýhodnenej úrokovej sadzby podľa § 5, ods. 1, písm. a) zákona o štátnej pomoci.

Žiadateľovi, ktorý spĺňa základné kritériá programu, môže byť poskytnutý úver až do výšky 10mil. Sk s lehotou splatnosti do 8 rokov pri úrokovej sadzbe maximálne 10,8 % ročne. Vyčíslenie rozsahu štátnej pomoci spočíva v rozdieli medzi referenčnou sadzbou stanovenou Úradom pre štátnu pomoc na príslušné obdobie a úrokovou sadzbou uplatňovania v rámci PÚP, pričom táto pomoc sa vypočítava z 2/3 úverových zdrojov pri rovnomerných splátkach na obdobie 8 rokov. Poskytovateľ si v prípade zmien na finančnom trhu vyhradzuje právo upraviť úrokové sadzby z úveru, resp. upraviť mechanizmus stanovenia úrokovej sadzby, prípadne vykonať ďalšie zmeny podmienok programu. O vykonaných úpravách bude vláda informovaná v rámci Správy o priebehu realizácie podporných finančných programoch pre malé a stredné podnikanie. Na financovanie tohto programu prispievajú rovnakým dielom tri zdroje: štátny rozpočet, Komisia Európskej únie prostredníctvom programu PHARE a slovenské komerčné banky participujúce na realizácii PÚP.

D. Podmienky poskytnutia podpory

O úver z Podporného úverového programu sa môže uchádzať malý alebo stredný podnikateľ spĺňajúci podmienky § 10, ods. 1, písm. a) a c) alebo b) a c) zákona o štátnej pomoci. K žiadosti o úver sa priloží vypracovaný podnikateľský plán zameraný na oblasť výroby, remesiel, služieb alebo aktívneho cestovného ruchu. Podnik žiadateľa musí byť založený po 1. 1. 1990, sídlo alebo miesto podnikania musí byť na území Slovenskej republiky.

E. Postup pri získaní úveru

Malý alebo stredný podnikateľ predloží žiadosť o poskytnutie úveru spracovanú vo forme podnikateľského zámeru vykonávateľovi programu – Národnej agentúre pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP), resp. jednej zo spolupracujúcich organizácií (sieť RPIC/BIC).

F. Poskytnutie úveru

Po splnení podmienok programu, vydaní kladného stanoviska RPIC/BIC alebo NARMSP a schválení podnikateľského zámeru úverovým výborom spolupracujúcej banky, je úver poskytnutý štandardnou formou využívanou aj pri komerčných úveroch.

Ak podnikateľ nedodrží podmienky, za ktorých mu bol úver poskytnutý, je povinný vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť úrok z úveru.

G. Kontrola

Poskytovateľ, vykonávateľ a kontrolné orgány štátnej správy sú oprávnené kontrolovať použitie pridelených prostriedkov v súlade s § 10 zákona o štátnej pomoci, podmienok programu a uzatvorených zmlúv.

Úrad pre štátnu pomoc je oprávnený podľa ustanovenia § 24 zákona o štátnej pomoci vykonať kontrolu u poskytovateľa a príjemcu poskytnutej štátnej pomoci.

Poskytovateľ a príjemca štátnej pomoci je povinný oznámiť Úradu pre štátnu pomoc poskytnutie, resp. prijatie tejto pomoci do 15 dní od jej poskytnutia, resp. prijatia.

H. Kritériá hodnotenia účelnosti a efektívnosti

Hodnotenie bude realizované polročne v súlade s kritériami vypracovanými a schválenými Ministerstvom hospodárstva SR na základe uznesenia vlády SR č.669/2001 k návrhu programov kapitoly Ministerstva hospodárstva SR na rok 2002.

I. Záverečné ustanovenia

Na poskytnutie štátnej pomoci nie je právny nárok. Program má opakovane revolvingový charakter, t.z., že splátky úverov slúžia na poskytovanie ďalších úverov. Program vyhlasuje Ministerstvo hospodárstva SR zverejnením v Obchodnom vestníku. Program bude zverejnený aj na internetovej adrese Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania a Ministerstva hospodárstva SR, v časopise Podnikanie a v dennej tlači.

Účasť v tomto programe nevylučuje možnosť získania štátnej pomoci z iných zdrojov, pri dodržaní podmienok stanovených zákonom o štátnej pomoci.

Projektové financovanie prevádzkových nákladov NARMSP je zabezpečené použitím 50 % úrokov z finančných prostriedkov vložených do programu zo zdrojov štátneho rozpočtu a zdrojov programu PHARE. Tieto prostriedky môže vykonávateľ programu v roku 2002 použiť na úhradu prevádzkových nákladov vykonávateľa programu, pričom zvyšných 50 % z úrokov z vložených prostriedkov je použitých na ďalšie úvery.

Doba trvania programu

Trvanie programu nie je časovo obmedzené, jeho ukončenie alebo zmeny podmienok budú včas oznámené poskytovateľom programu.

Poskytovateľ:

Ministerstvo hospodárstva SR
Sekcia stratégie
Odbor podporných programov pre MSP,
investície a priemyselný výskum a vývoj
Mierová 19, 827 15 Bratislava 212
Tel: 02/48 54 11 11, fax: 02/43 33 01 58

Vykonávateľ:

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Prievozská 30, 821 05 Bratislava 2
Tel: 02/53 41 73 28,30 33, fax: 02/53 41 73 39

Spolupracujúce inštitúcie:

RPIC - Regionálne poradenské a informačné centrá
BIC – Podnikateľské inovačné centrá
Vybrané komerčné banky